

Redaktör: Lars Rombo

Nr 385, utskrivet v 6 2023

Kära läsare!**FHM och Region Stockholm har uppdaterat sina rekommendationer om pneumokockvaccin, se denna länk för region Stockholm:**<https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/smittskydd/amnesomraden/vaccination/pneumokocker-vaccinering-av-riskgrupper/>**I korthet: Man reserverar konjugatvacciner för mycket hög risk.** Splenectomerade, likvorläckage eller mycket gravt nedsatt immunförsvar (efter individuell bedömning) ges även en dos Pneumovax tidigast 2 månader efter Apexxnar.**Alla med "ökad risk"** och alla som fyllt 65 år i Stockholm (75 år i resten av landet?) får Pneumovax gratis och rekommenderas också en ny dos om det gått fem år eller mer sedan sist.**Fråga:** Hur långt bör det gå mellan genomgången pneumoni och vaccination mot pneumokocker?**Svar:** Finns inga intervall. Jag rekommenderar gärna vaccin vid hemgång från sjukhuset för att det inte skall bli bortglömt.**Fråga:** En kvinna född -98 fick tre doser Gardasil 2012 (fanns bara fyrvalent då). Hon har nu läst att kvinnor i hennes ålder kan få HPV-vaccin nu och undrar om hon ska ta ngt sådant? I våras togs cellprov, som visade HPV-virus. Min fråga är: Kan det finnas anledning att kvinnan tar tre doser av Gardasil 9? Om ja, när ska hon då ta det? Det kan ju inte vara lämpligt att ta det när man har en pågående HPV-infektion?**Svar:** Hon kan ta ett niovalent HPV-vaccin även om hon är infekterad med en serotyp - det finns ju fler...**Fråga:** Kvinna 24 år, till Sydkorea 3 månader, därefter Japan 2 veckor som kringresande turist. Avresa februari 2023. Hon har hört från andra att meningokockvaccin rekommenderas. Vad säger ni? Om ja till vaccination, Menveo?**Svar:** Ja, gärna meningokockvaccin även om inte alla håller med att hon är ung nog att tillhöra riskgrupp. Menveo eller Nimenrix ger mer pang för pengarna med en dos eftersom fler serotyper ingår om än inte den vanligaste.**Fråga:** Jag har en patient i 30-årsåldern som önskar ta gula febern-vaccin. Hon har tidigare stått på Imurel men varit medicinfri i 4 år. Nu behöver hon framöver återuppstarta Imurel-behandlingen, inte akut men gärna inom relativt snar framtid. Dock vill hon ta gula febern-vaccin innan hon startar Imurelbehandlingen. Min fråga: Hur länge bör det ha gått från vaccination med gula febern tills hon startar Imurelbehandlingen? Jag tänker både på risken för iatrogen infektion och risken för sämre vaccinsvar.**Svar:** Räcker bra med en månads intervall.**Fråga:** Kund tappat bort sin gula vaccinationsbok. Där fanns gula febern-vaccination med Stamaril registrerad som hon tog 2016. Batch-nr har ej registrerats i kundens journal på mott. Om hon ska resa nu och gula febern-vaccin krävs, är det OK att ge en ny dos Stamaril trots att det bara gått sju år, eller hur hade du gjort?**Svar:** Snyggast att ge en ny, helt ofarlig dos. Kanske kan man härleda batchnummer om man vet exakt när första dosen gavs men går det inte så blir det ny dos.**Fråga:** Tjänsteresa den 5/2. Åker först till Pakistan ett par dagar. Vidare till Indonesien/Java och kommer befinna sig i Jakarta från den 10/2, hem den 16/2. Enbart stadsmiljö, boende på hotell med arbete i kontorsmiljö/möten. Fyllde 61 år i sept -22, fullt frisk, inga sjuk-domar, inga mediciner. Tidigare frekventa resor till Pakistan varför hen fått bra vaccin (bl a Ixiaro) men ej tidigare i Indonesien varför vi undrar OM hen bör/ska ta vaccin Stamaril? Risk stoppad i tullen?**Svar:** Resan har inte passerat Afrika eller Sydamerika = Inget behov av Stamaril.

Fråga: Har en man i 40-årsåldern som tog två doser Twinrix 2007, räcker det med en booster-dos eller ska jag ge två doser med två månaders mellanrum?

Svar: Räcker med en booster.

Fråga: Har skickat två frågor till er utan att få svar. Är det något fel eller är det väldigt långa svarstider?

Svar: Du skall ha fått svar inom ett dygn men det haltar ibland på helgerna när jag missar att kolla.

Fråga: Har en 15-årig tjej som ska åka på scoutläger till norra Sydkorea i slutet av juli och vara borta i tre veckor. De bor halva tiden på vandrarhem och halva tiden i tält. Rekommendation de fått från annat håll är vaccination mot hepatit A och B (känns självklart) men även tyfoid, kolera och japansk hjärnhinneinflammation. Känns som lite överkurs när jag sedan läser era råd. Däremot är meningokockvaccin kanske aktuellt eller är vistelsen för kort? Om detta rekommenderas, vilket vaccin ska väljas?

Svar: Håller med dig men har man råd och tid är det inte fel att ta enligt andras rekommendation. Meningokockvaccin viktigare - helst både ACYW135 och B men det behövs två doser mot B och det skall vara med minst 1 mån mellanrum.

Fråga: Jag har pratat med resenärer till Madagaskar. De skall vistas i huvudstaden Antananarivo. Hotellet de bor på är beläget mellan flygplatsen och huvudstaden. Textilfabriken som de besöker ligger cirka 1 timma bort. De är borta fem nätter. De vill veta hur stor risk det är för exponering av malaria och om det är nödvändigt med profylax. Jag tänker att om de behöver profylax så förskrivs Atovakvon/Proguanil lämpligen. Behandlingen startar 1-2 dagar innan avresa och avslutas 1 vecka efter hemkomst. Kan du kolla med Reserådet om det är nödvändigt att medicinera profylaktisk eller om det räcker med de vanliga skyddsåtgärderna som heltäckande klädsel, myggmedel, myggnät m m? Kan du också få vetskap om hur hög risk det är på den lokala platsen för malariasmita?

Svar: Svårt att inte rekommendera profylax när vi inte vet lokal risk. De kan komma lindrigare

undan genom att bara ta Malarone etc kortare tid. Personligen nöjer jag mig med börja ankomst-dagen + fortsätta under resan + ett dygn efteråt. I detta fall blir det tabletter över och vill man fortsätta flera (onödiga) dagar efteråt så har jag inget att invända.

Fråga: En man har fått ett vaccin i Norge mot TBE som heter Ticovac. Är det jämförbart med FSME?

Svar: Samma vaccin med olika namn.

Fråga: En äldre kvinna kommer till mig för sin fjärde TBE-dos. De tre första har hon fått på en vaccinationsbuss och de har gett henne tre doser på 22 dagar, dag 0, dag 8 och dag 22, alltså väldigt hoptryckt? Är nu rekommenderad att få dos 4 efter 5 månader och detta är väl helt OK men nu har patienten blivit snabbvaccinerad från början och inte fått någon dos efter 2 månader, min fråga är nu när pat ska ta sin dos 5? Om minst 5 månader eller om 3 år? Hoppas du förstår hur jag tänker.

Svar: 0+7+21 är helt OK för att få ett snabbare komplett skydd. Så här skriver jag i Reserådet pärm 1 flik 7: Har de inte tidigare fått TBE-vaccin alls rekommenderas istället snabbschema med tre doser dag 0+7+21, en dos nästa säsong och en dos 3 år senare. Därefter 5 års intervall. Detta gäller också +50.

Fråga: En mamma som ska resa till Egypten med sin 9 månaders dotter. Hon är mycket angelägen kring att barnet ska erhålla Havrix, helst innan resan. Enl FASS ges detta från 1 år. Hur tänker du kring detta? Kan man trots detta ge vaccin?

Svar: Jag vaccinerar utan bekymmer från och med 9 månader. Något sämre, men tillräckligt immunsvaret och när man tagit dos 2 efter 6-12 månader försvinner skillnaden.